

АКАДЕМІЧНА НАУКА: ФОКУС НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА БЕЗПЕКУ ЛІКІВ

**Зайченко Г.В., Горчакова Н.О., Сімонова О.А.,
Стрига О.А., Дорошенко А.І.**

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,
м. Київ, Україна

Стрімкий розвиток фармакології як науки у теперішній час потребує нових знань і компетенцій від сучасного здобувача наукового ступеня. Зростаючі вимоги до фармацевтичної розробки, якості та глибини фундаментальних фармакологічних і токсикологічних досліджень вимагають постійного професійного вдосконалення, впровадження нових методів оцінки доклінічного вивчення лікарських засобів, вільного володіння європейськими мовами (зокрема англійської), сучасними електронними і цифровими технологіями, глибокого усвідомлення біоетики. Запорукою розвитку академічної науки є інтеграція фармакологів з науковцями Національного фармацевтичного університету, уставами НАН України та НАМН України (технологами, фармакогностами, хіміками-синтетиками, аналітиками, маркетологами, клініцистами, токсикологами), об'єднання зусиль в процесі розробки та на всіх етапах життєвого циклу лікарського засобу. Це дозволяє підвищити рівень наукових досліджень та їх впровадження у медичну практику і фармацевтичне виробництво, оптимізувати витрати на проведення експериментальних робіт, розширити міждисциплінарні зв'язки, отримати практичне значення отриманих результатів. В процесі виконання наукової кваліфікаційної роботи проходить професійне становлення та «відточуються» компетенції молодих викладачів-фармакологів, зокрема з питань фармакобезпеки.

У цей період історії кафедри фармакології НМУ імені О. О. Богомольця серед основних напрямків наукової роботи можна виділити такі: репродуктивна фармакологія, фармакологія серцево-судинних засобів, дослідження фармакологічних властивостей наноматеріалів, стоматологічних лікарських форм, вивчення фармакогенетичних особливостей ліків. Для забезпечення належного рівня виконання наукових робіт при кафедрі організованолабораторію інноваційних фармакологічних досліджень. В програму досліджень обов'язково включаються аспекти вивчення безпеки нових ліків. У напрямі «Репродуктивна фармакологія» проводять дослідження асистент кафедри Стрига О.А. (вивчення вагінального гелю з ресвератролом і гіалуроновою кислотою) та здобувачі Равшанов Т.Б. (вивчення простатопротекторних властивостей ректальних

маклюри). Дослідження ефективності і безпеки нанопрепаратів (дермального крему, що містить наночастинки церію діоксиду) та їх композитів (нанодисперсного кремнезemu на полігексаметиленгуанідина гідрохлориді) проводять асистенти Сімонова О.А. і Дорошенко А.І. Фармакологічні властивості біоадгезивних стоматологічних лікарських форм вивчає асистент Грудницька О.О., а фармакодинаміку ректального крему з ділтиаземом – здобувач Стакорська М.О. В напрямі «Фармакологія серцево-судинних засобів» проводять дослідження доценти Нагорна О.О. і Довгань Р.С. Фармакогенетичні аспекти резистентності епілепсії – сфера наукових інтересів здобувача Танцюри С.О.

Таким чином, поряд з академічними аспектами, кафедра фармакології НМУ активно проводить наукові дослідження в галузі розробки нових лікарських засобів різних груп, в тому числі з оцінкою їх безпеки.

ВПЛИВ ДВОТИЖНЕВОГО ВВЕДЕННЯ НОВОГО ГАЛОГЕНУМІСНОГО ГЛІТАЗОНУ З ГІПОГЛІКЕМІЙНОЮ АКТИВНІСТЮ НА ПОКАЗНИКИ

**ФЕРМЕНТІВ-МАРКЕРІВ ЦИТОЛІЗУ ГЕПАТОЦІТІВ І ХОЛЕСТАЗУ
В ПЛАЗМІ КРОВІ ДІАБЕТИЧНИХ ЩУРІВ**

Яремій І.М., Чорноус В.О., Паламар А.О.

ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет»,
м. Чернівці, Україна

Цукровий діабет є найпоширенішим ендокринним захворюванням у світі. Серед низки гіпоглікемійних засобів, які використовують для корекції рівня глікемії в хворих на цукровий діабет 2 типу є препарати, що належать до тіазолідиніонів. Раніше (О.К.Ярош, М.В. Вовк, Р.В. Родік, В.О.Чорноус, 2015) було встановлено гіпоглікемійну активність синтезованого проф. В.О. Чорноусом нового галогенумісного глітазону – (5-[2,4-дихлоро-1-феніл-1Н-імідазол-5-іл]метилен]-2-тіоксо-1,3-тіазолідин-4-ону (ДР). Проте, часто сполуки, які виявляють виражений фармакологічний ефект, зокрема гіпоглікемійний, мають низку побічних негативних ефектів, зокрема зумовлюють розвиток синдромів цитолізу гепатоцитів і холестазу.

Метою дослідження було: з'ясувати вплив щоденного упродовж двох тижнів введення щурам ДР на активність основних маркерів цитолізу гепатоцитів – аланін- і аспартатаміотрансфераз (АЛТ і АСТ), маркерів холестазу – лужної фосфатази (ЛФ) і гамма-глутамілтрансферази (ГГТ) за умов дексаметазонового діабету.